

NEXT GEN

Smart ARITC : Next-Gen Innovation Learning And Community Hub

S

M

A

R

T

ARITC

การจัดการองค์ความรู้

กลไกการบริหารจัดการ ทรัพยากรชุมชนอย่างยั่งยืน วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกษตร เชิงอนุรักษ์ชะอม

**สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**

<https://library.tru.ac.th>

2025

วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกษตร เชิงอนุรักษ์ชะอม

แหล่งท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์
ตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

“เที่ยวทั้งปี
📍ที่นี่ชะอม”

ข้อมูลติดต่อ

วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ชะอม

065 706 2959

CONTENT

บทสรุปผู้บริหาร	02
ประวัติความเป็นมา	03
บุคลากร (หน้าที่)	04
ผลิตภัณฑ์/ผลผลิต หรือบริการหลัก	05
จุดเด่นของพื้นที่	06
องค์ความรู้ที่สามารถถ่ายทอดสู่ชุมชน	07
รูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้	08
ประสบการณ์/รางวัล/ความภูมิใจ	09
ข้อมูลการติดต่อ	10
ภาพกิจกรรม	11

บทสรุปผู้บริหาร

วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ชะอม ตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ถือเป็นตัวแบบขององค์กรชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ และภูมิปัญญาด้านการเกษตร สู่การสร้างสรรคกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และสร้างรายได้ให้กับชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ชะอม ประสบความสำเร็จในการผนวก “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์” เข้ากับ “การเกษตร” ได้อย่างลงตัว โดยชูจุดเด่นของ “น้ำตกโครกอีดก” และสร้างแบรนด์ “ทุเรียนภูเขาชะอม” จนเป็นที่รู้จักในวงกว้าง ภายใต้การบริหารจัดการของชุมชนที่มุ่งเน้นการรักษาสมดุลทางธรรมชาติส่งผลให้เกิดการสร้างรายได้ที่กระจายสู่คนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง และกลายเป็นต้นแบบของชุมชนเข้มแข็งที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ประวัติความเป็นมา

วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ชะอม ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2559 ณ บ้านบึงไม้ ต.ชะอม จ.สระบุรี เดิมใช้ชื่อว่า “ชมรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านบึงไม้” โดยมีจุดเริ่มต้นจากความต้องการสร้างอาชีพเสริมให้กับคนในชุมชน ด้วยการนำศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติที่โดดเด่นอย่าง “น้ำตกโกรกอีดก” มาพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ต่อมาชุมชนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ในการจัดอบรมโกลด์ทောင်ถิ่นและมัคคุเทศก์น้อยเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านการบริการ

ในปี พ.ศ. 2562 กลุ่มได้ยกระดับและจดทะเบียนเป็น “วิสาหกิจชุมชน” อย่างเป็นทางการ ภายใต้การดูแลของสำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย ทำให้กลุ่มเติบโตจากสมาชิกแรกเริ่มเพียง 10 ราย สู่ 130 รายในปัจจุบัน กิจกรรมหลักได้ขยายจากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “เดินป่าศึกษาธรรมชาติน้ำตกโกรกอีดก” ไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตท้องถิ่น โดยมีกิจกรรมขึ้นชื่อคือ “บุฟเฟ่ต์ทุเรียนภูเขาชะอม” ซึ่งช่วยสร้างรายได้และชื่อเสียงให้กับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

บุคลากร (หน้าที่)

นายทวิ จันทรสา
ประธาน

นายไพฑูรย์ สาปี
รองประธาน คนที่ 1

นายสาริต บุญประเสริฐ
รองประธาน คนที่ 2

นางวรารัตน์ ศรีสว่าง
เหรัญญิก

น.ส.กัลยา สุใหญ่
เหรัญญิก

นางนิตดา พวยอ้วน
เลขาบุการ

นายชัยมงคล หาวอง
ประชาสัมพันธ์

นายมิตรชัย สายทอง
ประชาสัมพันธ์

น.ส.กัญญาภัทร บุตรพรักษ์
กรรมการ

นายไพฑูรย์ แพทย์เจริญ
กรรมการ

นายวิชรัตน์ บุญชู
กรรมการ

นายทรงรักษ์ บึงคั่ง
กรรมการ

นางนิตยา พงษ์สุข
กรรมการ

นายพิรพจน์ หอมย่อง
กรรมการ

นายเด่น มากอง
กรรมการ

นายวิรัตน์ บุญย่อง
กรรมการ

นางสาวพัชร อภัย
กรรมการ

นางมิ่งกมล บุญส่ง
กรรมการ

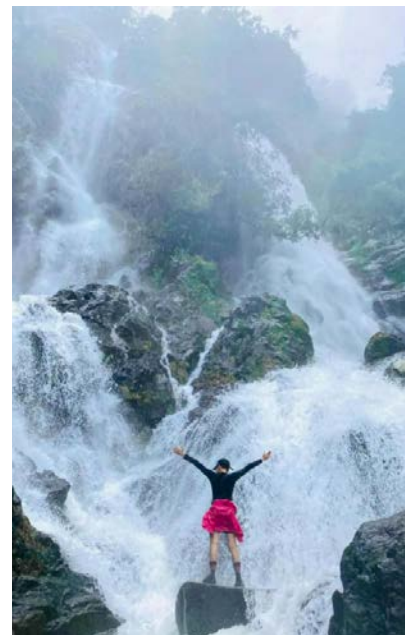
นางสาวรุ่งลาวัลย์ กาลสุ
กรรมการ

นางจิตติรัตน์ ศรีมา
กรรมการ

ผลิตภัณฑ์/ผลผลิต หรือ บริการหลัก

- **บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**
 - โปรแกรมเดินป่าพิชิตน้ำตกโครกอีดก เปิดให้บริการเฉพาะช่วงฤดูฝนถึงต้นฤดูหนาว (ประมาณเดือนมิถุนายน - พฤศจิกายน) โดยนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องใช้บริการผู้นำทางท้องถิ่นที่ลงทะเบียนไว้กับกลุ่มเท่านั้น เพื่อความปลอดภัยและการอนุรักษ์
- **บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร**
 - กิจกรรมเยี่ยมชมสวนทุเรียนภูเขาและสวนผลไม้ เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมสวน เรียนรู้วิธีการทำเกษตรบนที่สูง และชิมผลไม้สดจากต้นตามฤดูกาล (โดยเฉพาะทุเรียน มังคุด ลองกอง)
 - กิจกรรมเยี่ยมชมไม้ขุดล้อม
- **ผลผลิตทางการเกษตร**
 - ทุเรียนภูเขา (พันธุ์หมอนทอง) ผลผลิตเด่นที่มีรสชาติเป็นเอกลักษณ์จากสภาพดินและอากาศ และผลไม้ตามฤดูกาลอื่นๆ เช่น มังคุด เงาะ ลองกอง
 - จำหน่ายไม้ขุดล้อม หลากหลายสายพันธุ์

จุดเด่นของพื้นที่

- น้ำตกโกรกอีดก เป็นน้ำตกที่สูงและสวยงามติดอันดับต้นๆ ของภาคกลาง มีเส้นทางเดินป่าที่ท้าทายและเป็นธรรมชาติสูง
- เป็นตัวอย่างของการท่องเที่ยวที่ชุมชนเป็นเจ้าของและผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง
- การผสมผสานการท่องเที่ยว 2 รูปแบบ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (เดินป่า) และเชิงเกษตร (ชมสวน) ได้อย่างลงตัว นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี
- คุณภาพของผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะทุเรียนภูเขาที่มีรสชาติดีจากแหล่งผลิตที่อุดมสมบูรณ์
- ความปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีกฎระเบียบการท่องเที่ยวที่ชัดเจนและบังคับใช้ไคด์ท้องถิ่นเพื่อลดผลกระทบต่อธรรมชาติ

องค์ความรู้ที่สามารถ ถ่ายทอดสู่ชุมชน

- การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานทรัพยากรท้องถิ่น การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- การบริหารจัดการจำนวนนักท่องเที่ยว (Carrying Capacity) การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละวัน เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การสร้างระบบการจองล่วงหน้า เป็นต้น
- การบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยว

“พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
สร้างชุมชนเข้มแข็ง
เน้นส่งเสริมอาชีพ
ให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิต
อยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน ”

รูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้

- **บุฟเฟ่ต์ทุเรียนภูเขาหอม**

- จัดทุกเดือนมิถุนายนของทุกปี โดยทางกลุ่มจะพานักทรงงานชมสวนทุเรียนของวิสาหกิจชุมชนไม้ผลหอม และจะกลับมาต้อนรับทานบุฟเฟ่ต์ทุเรียนและผลไม้ตามฤดูกาลอีกมากมาย

- **กิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติ**

- จัดในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงพฤศจิกายนของทุกปี มีมัคคุเทศก์ในชุมชน ซึ่งเป็นลูกหลานชาวตำบลหอมที่ผ่านการอบรมคอยให้บริการตลอดทริปการเดินทาง เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลหอม และมีบริการนำเที่ยวชมความงามของน้ำตกโกรกอีตก

- **เทศกาลลานกางเต็นท์ & คอนเสิร์ตโกรกอีตกเฟสติวล**

- จัดทุกเดือนธันวาคมของทุกปี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลหอม

- **ส่องนก ชมผีเสื้อ**

- จัดทุกเดือนมกราคมถึงกรกฎาคมของทุกปี นำทีมโดยมัคคุเทศก์ชุมชนที่ผ่านการอบรม นักท่องเที่ยวจะพบกับนกนานาชนิดในตำบลหอม และพบกับ “นกเงือก” สัญลักษณ์ของตำบลหอม

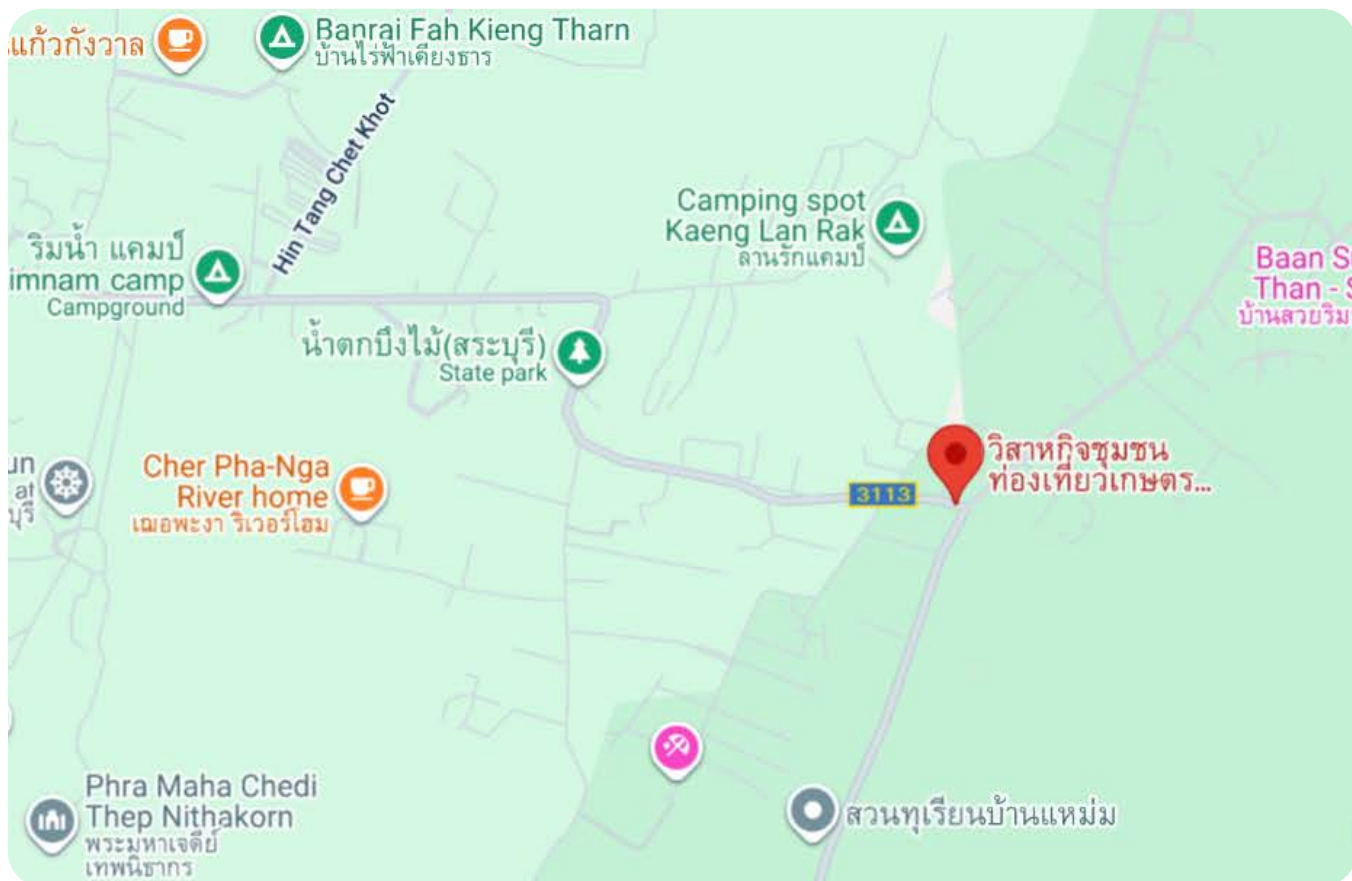
- **งานวิ่งโกรกอีตกมินิมาร์ฟมาราธอน**

- จัดเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและกลุ่มคนรักสุขภาพ

ประสบการณ์/รางวัล/ ความภูมิใจ

- รางวัลชนะเลิศ การประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่น ระดับเขต ประจำปี 2567 โดยคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1 การประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่น ระดับประเทศ ประจำปี 2567 โดยคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
- รางวัลชนะเลิศ การประกวดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการประชาสัมพันธ์ ประจำปี 2564 โดยกรมส่งเสริมการเกษตร
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การประกวดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการประชาสัมพันธ์ ประจำปี 2564 โดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรที่ 1 จังหวัดชัยนาท

ข้อมูลการติดต่อ

วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยว
เกษตรเชิงอนุรักษ์ชะอม

2/1 หมู่ 5 ตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย
จังหวัดสระบุรี

วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ชะอม

<https://www.tourcha-om.com/>

065 706 2959

ภาพกิจกรรมของนักท่องเที่ยวก่อนออกเดินทางไปในน้ำตกไทรก้ออีตก

ภาพกิจกรรมของนักท่องเที่ยวระหว่างทางไปน้ำตกโกรกอีดก

ภาพกิจกรรมเที่ยวชมน้ำตกโครกอีดกของนักท่องเที่ยว

**สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**

<https://library.tru.ac.th>